

Hva kan tingrettsdommer om eID-svindel fortelle oss?

Petter Omland, Stipendiat, SODI, UiO

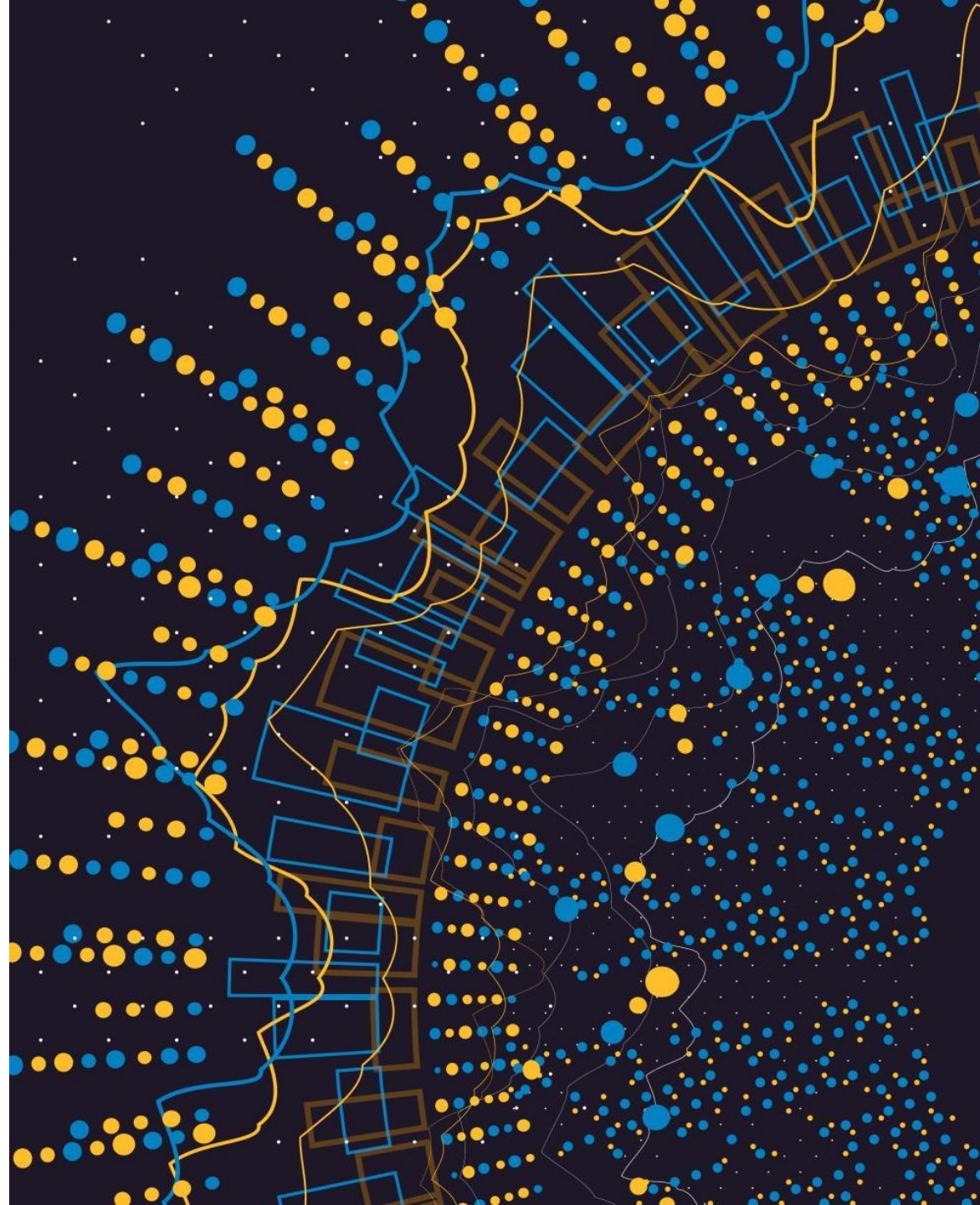
Ellen Bennin Brataas, Vit. As. SODI/CELL, UiO

Malcolm Langford, Senterleder, CELL/ Professor, SODI, UiO

UNIVERSITETET
I OSLO

19.04.2024

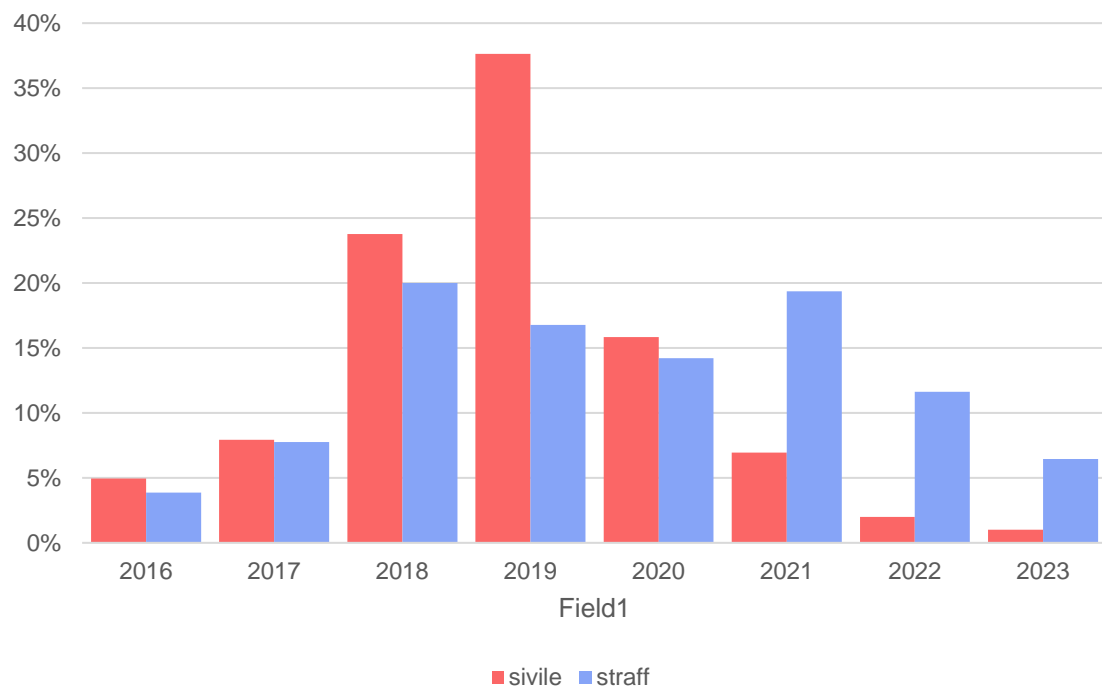
Introduksjon

- Samfunnssikkerhet og digitale identiteter (SODI) ved UiO
- SODI-prosjektet har innhentet sivile og strafferettslige dommer om eID-svindel fra alle norske tingretter i perioden 2016-2023.
- Tallmaterialet som presenteres i dag er basert på 159 straffedommer og 101 sivile dommer.
 - Gjenstår 60-70 straffesaker som ikke (per nå) inngår i tallmaterialet

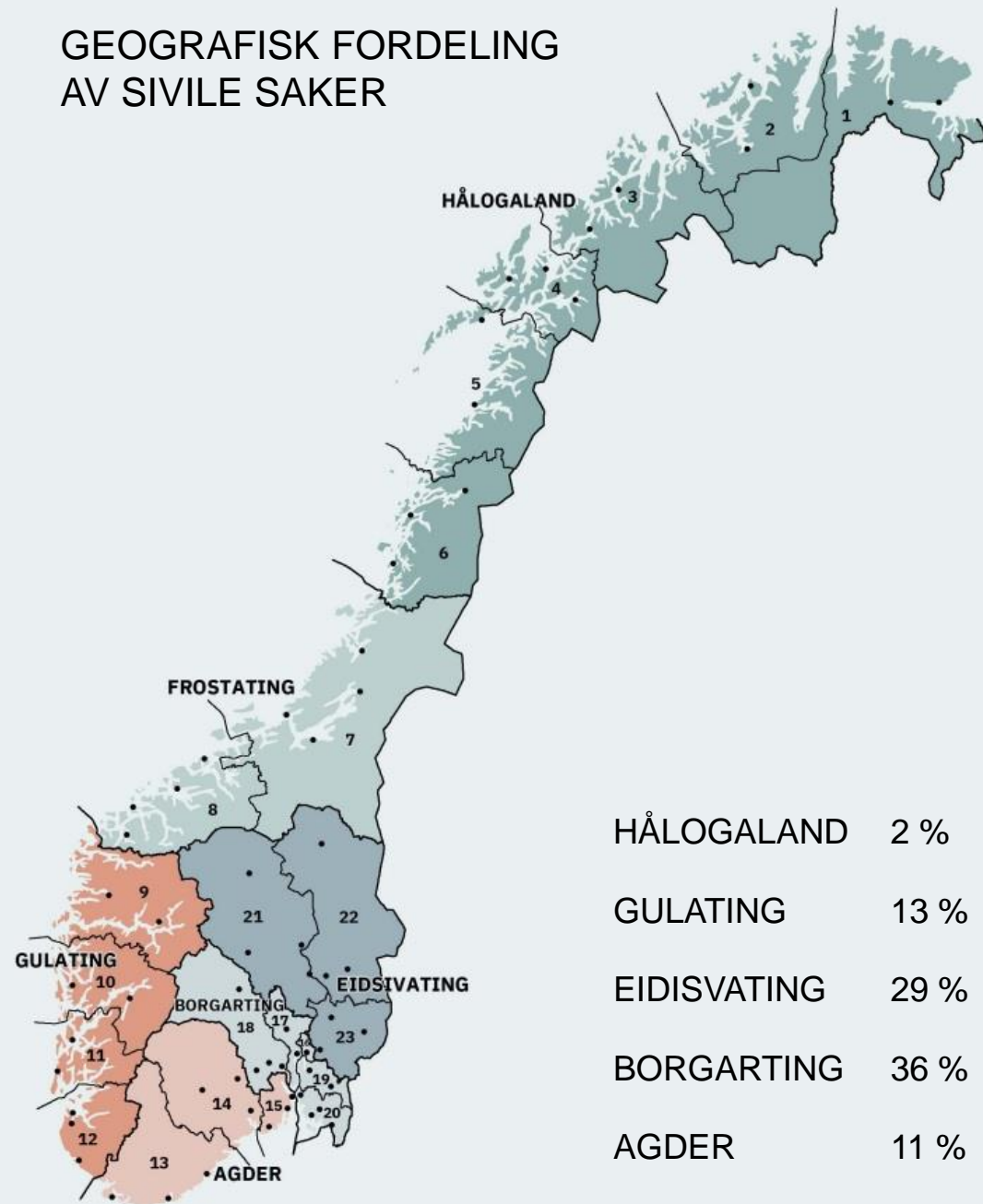

Oversikt

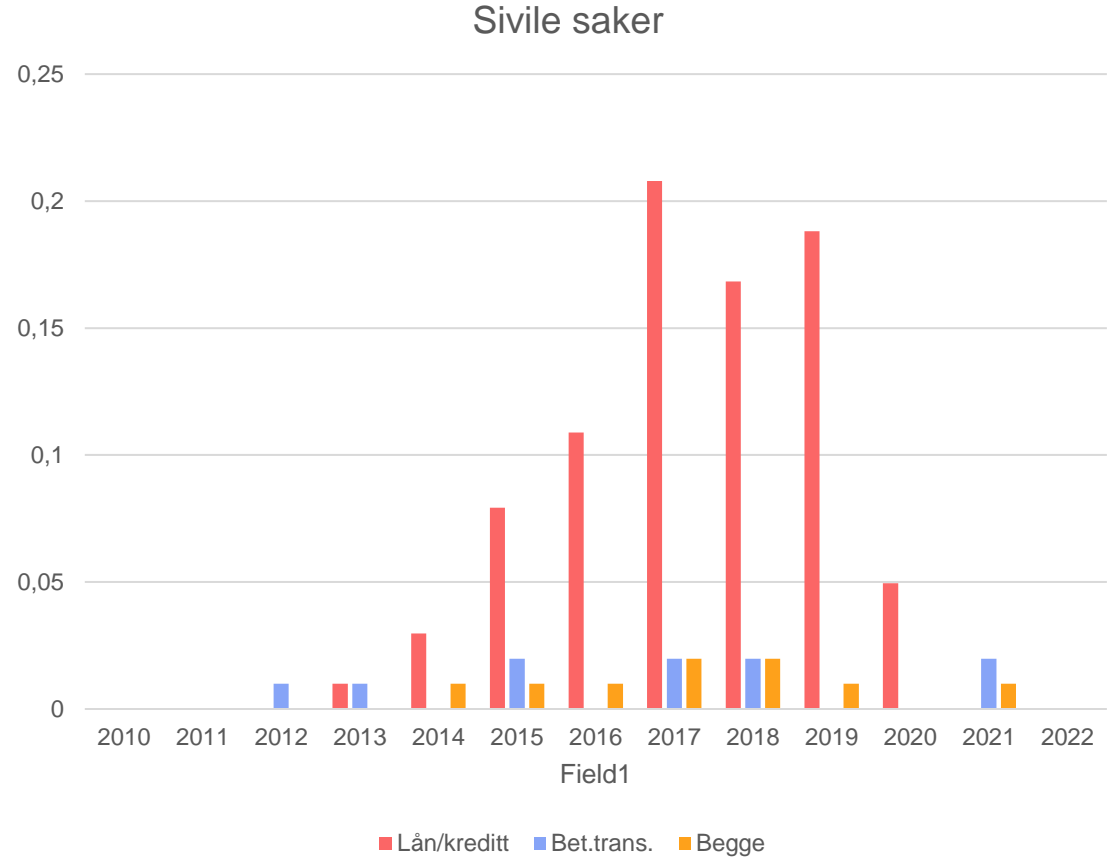
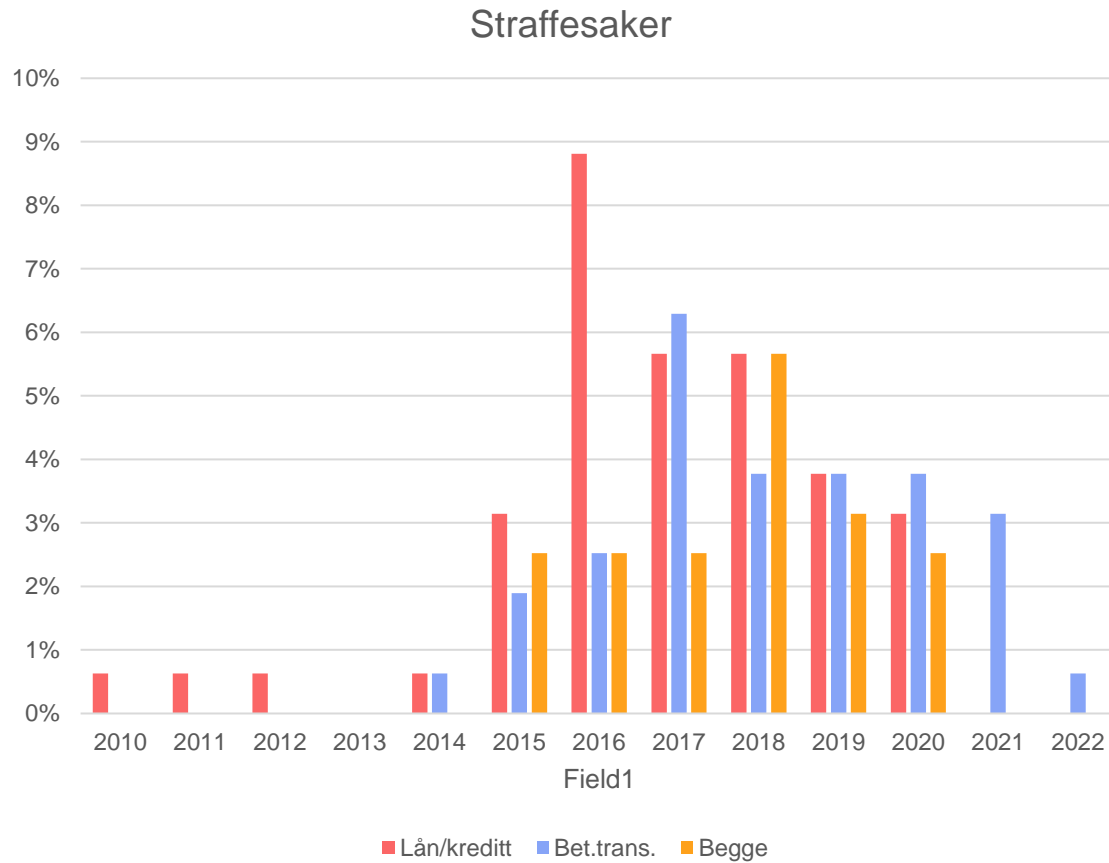
Saker avsagt i tingrettene om bedrageri og identitetskrenkelse

GEOGRAFISK FORDELING AV SIVILE SAKER

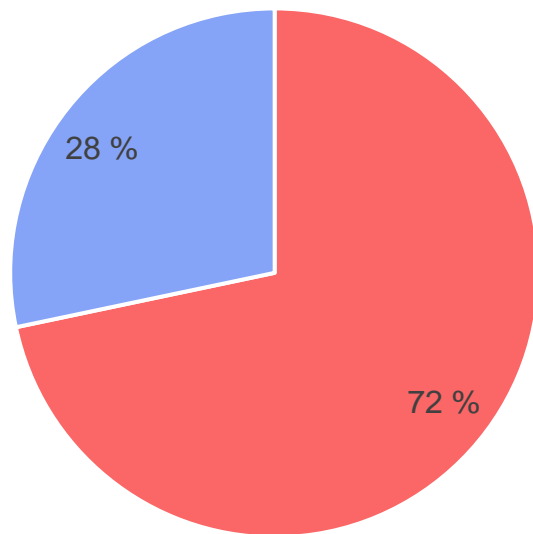

Svindelmetode – historisk utvikling

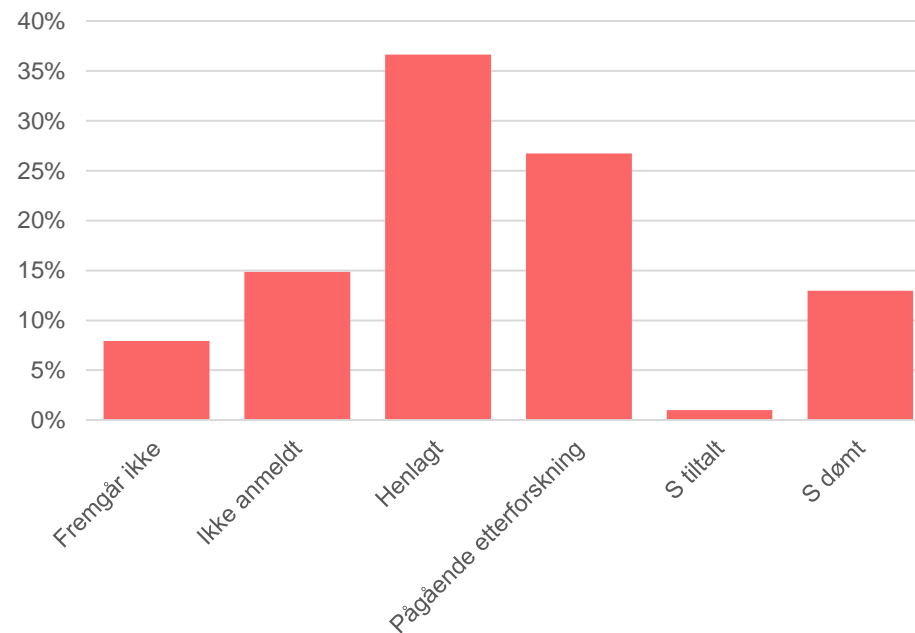
Hvem er svindler?

Straffesakene: andre tiltalepunkter enn bedrageri og identitetskrenkelse?

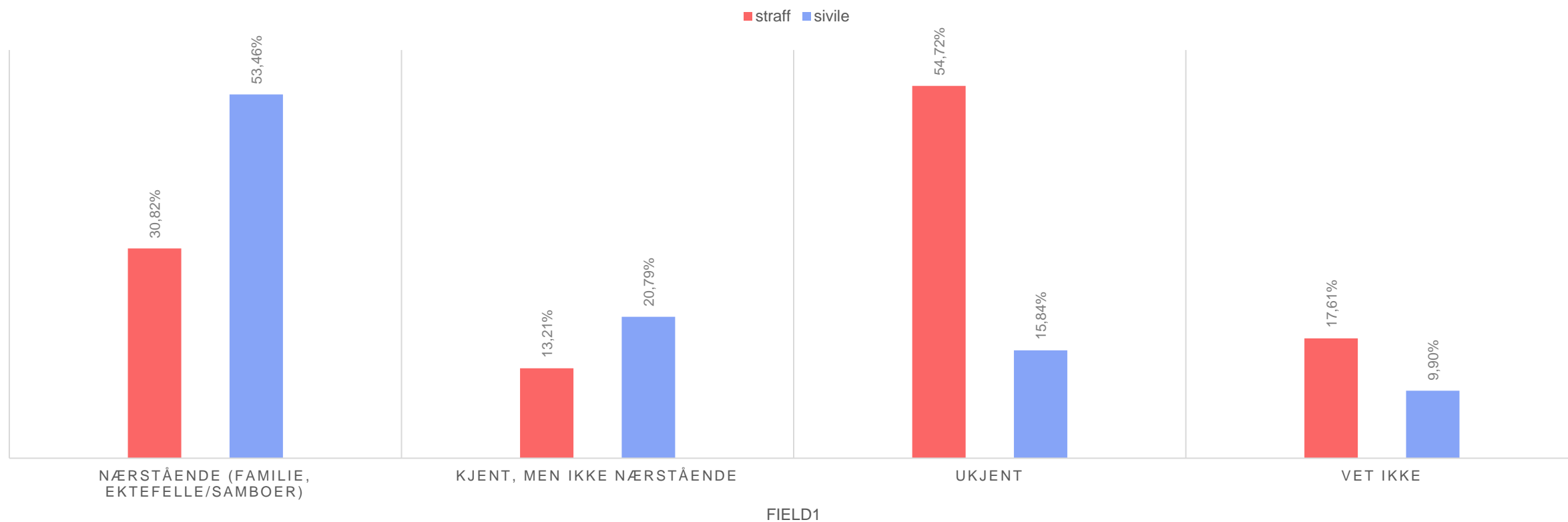
■ Ja ■ Nei

Sivle saker: straffeprosessuell forfølgning

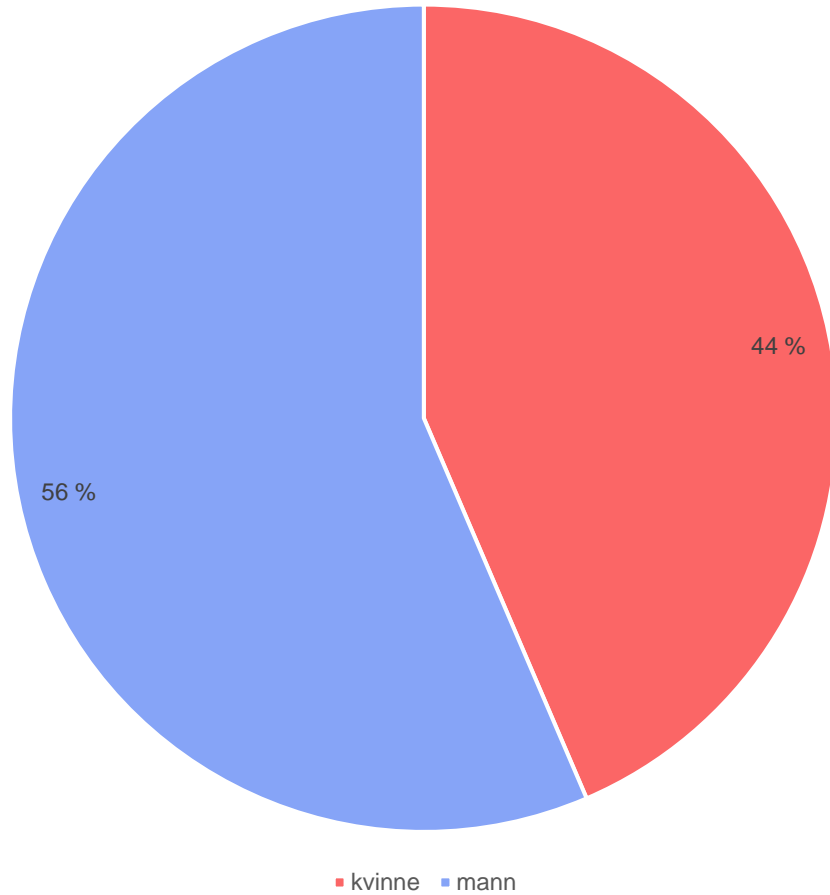
Relasjon mellom svindler og svindeloffer

RELASJON MELLOM SVINDLER OG OFFER

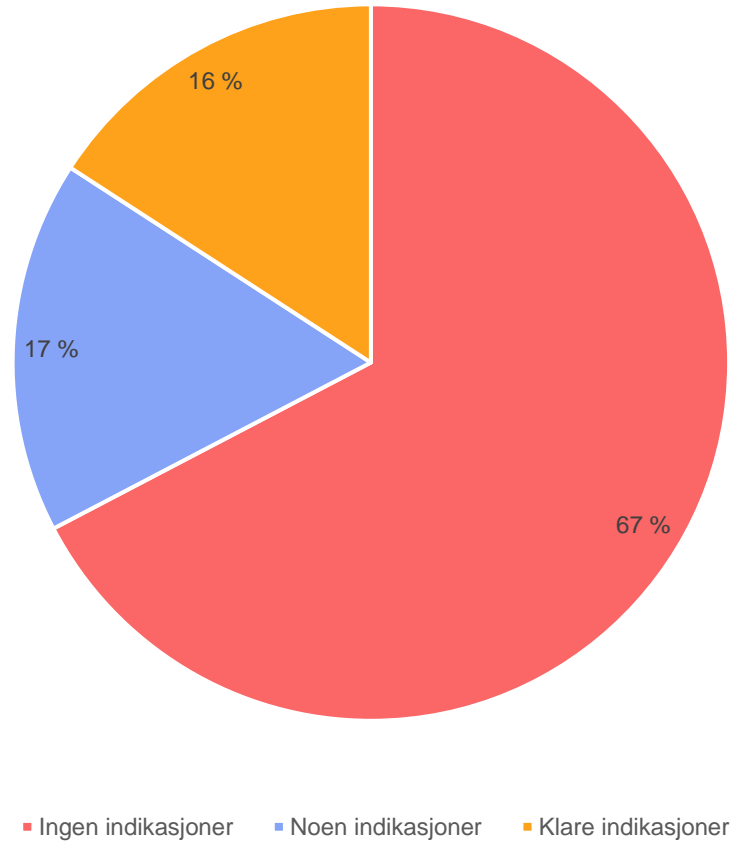

Hvem er svindelofferet? (sivile saker)

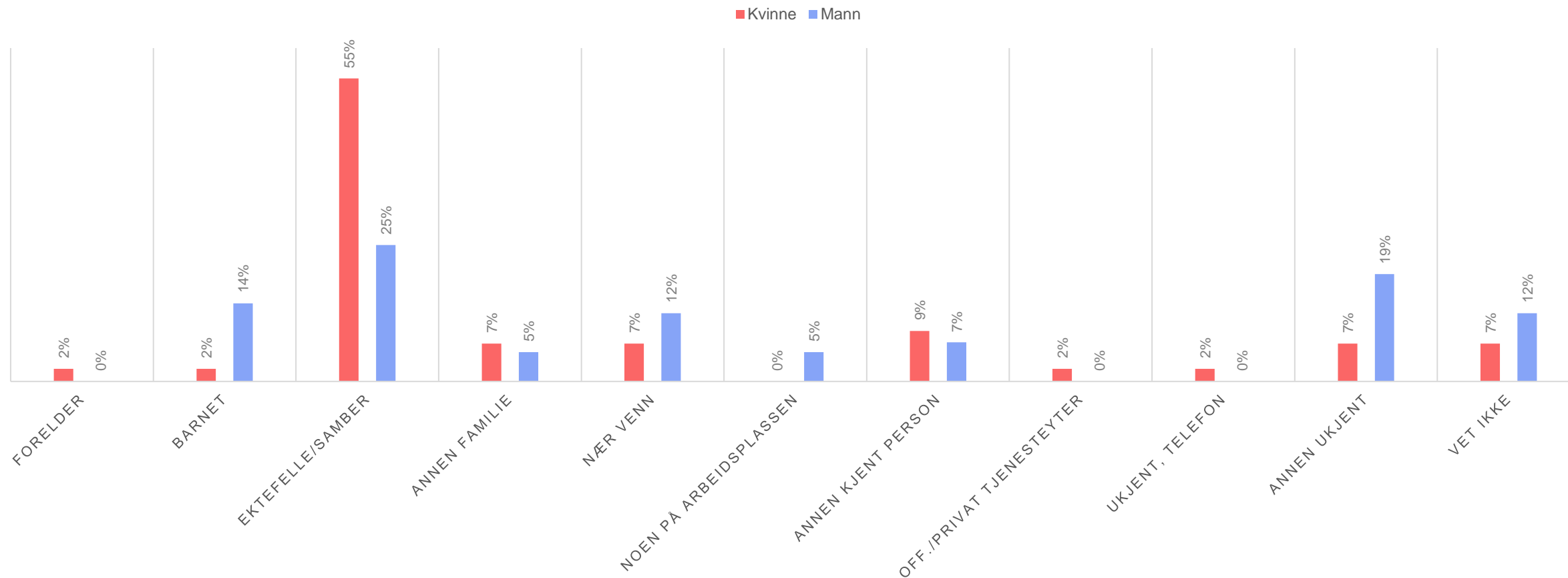
Sivile saker: Offerets kjønn

Sivile saker: Offerets språkutfordringer

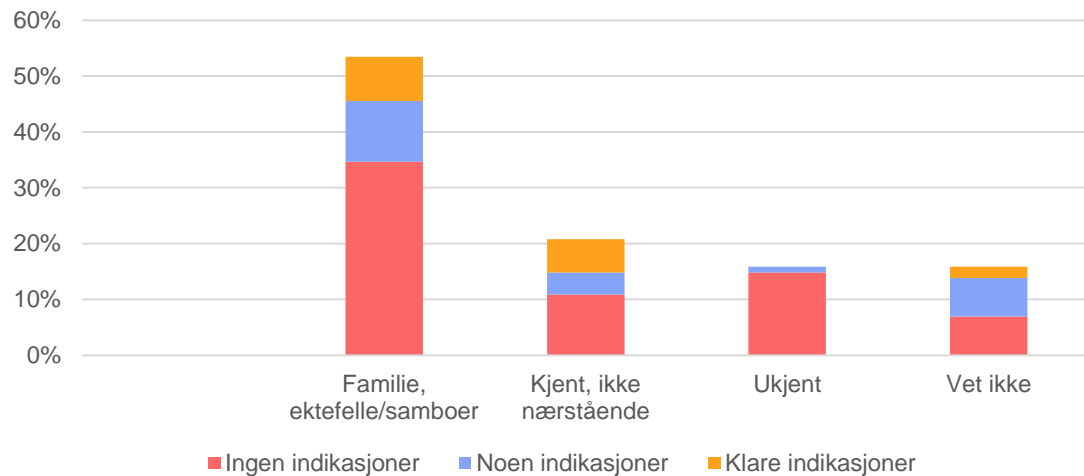

Kjønn og relasjon til svindler

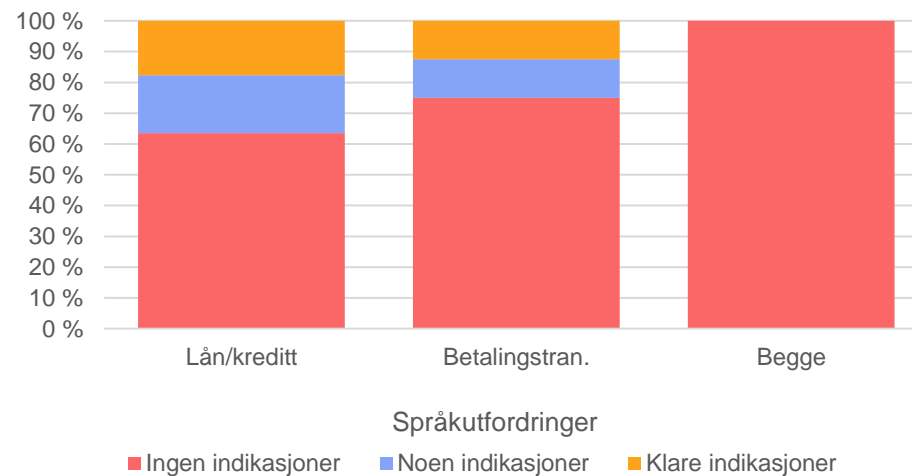

Språkutfordringer

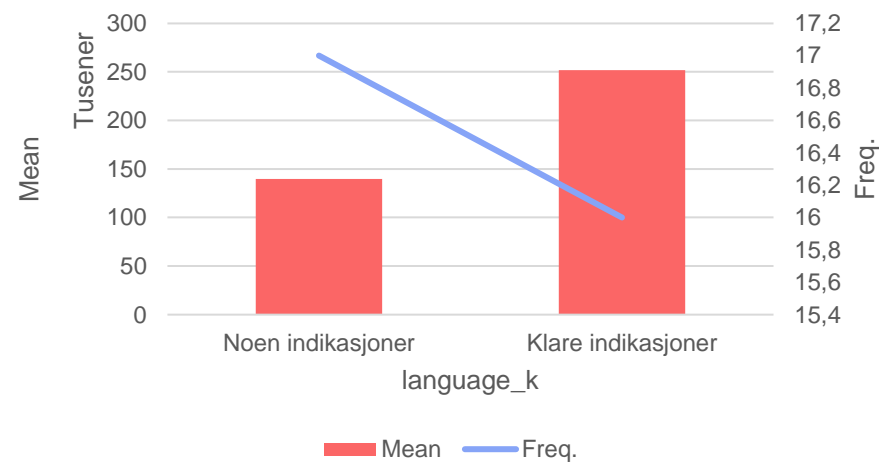
Relasjon med svindler

Svindelhandlingen

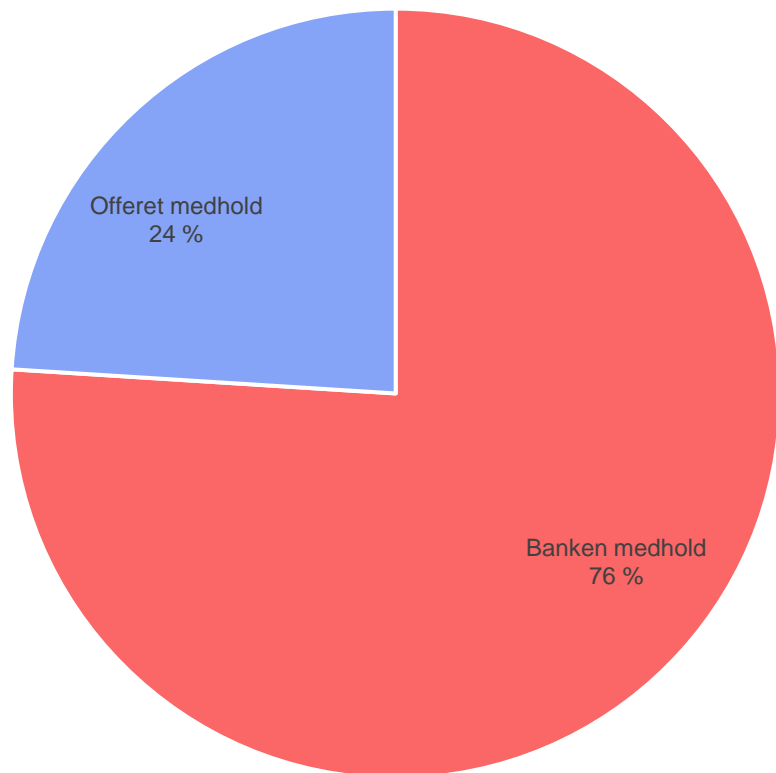

Gjennomsnitt og frekvens for språkutfordringer

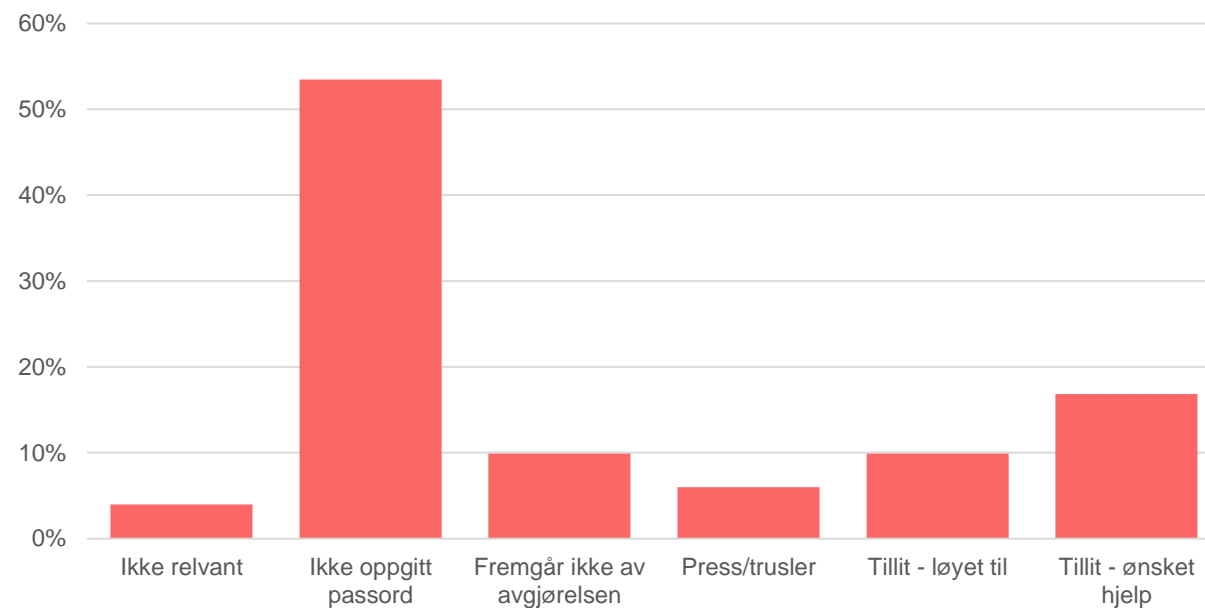

Rettslig utfall – sivile dommer

Utfall

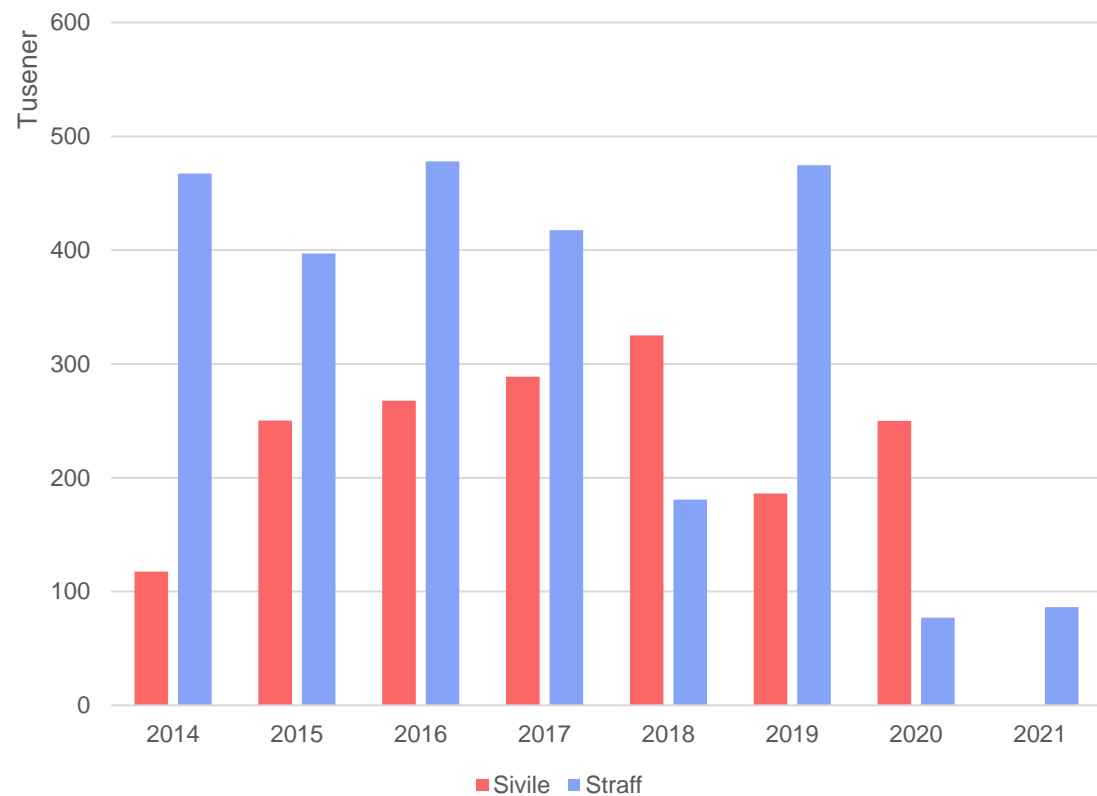

Hvordan har svindler fått tak i sikkerhetsinformasjon?

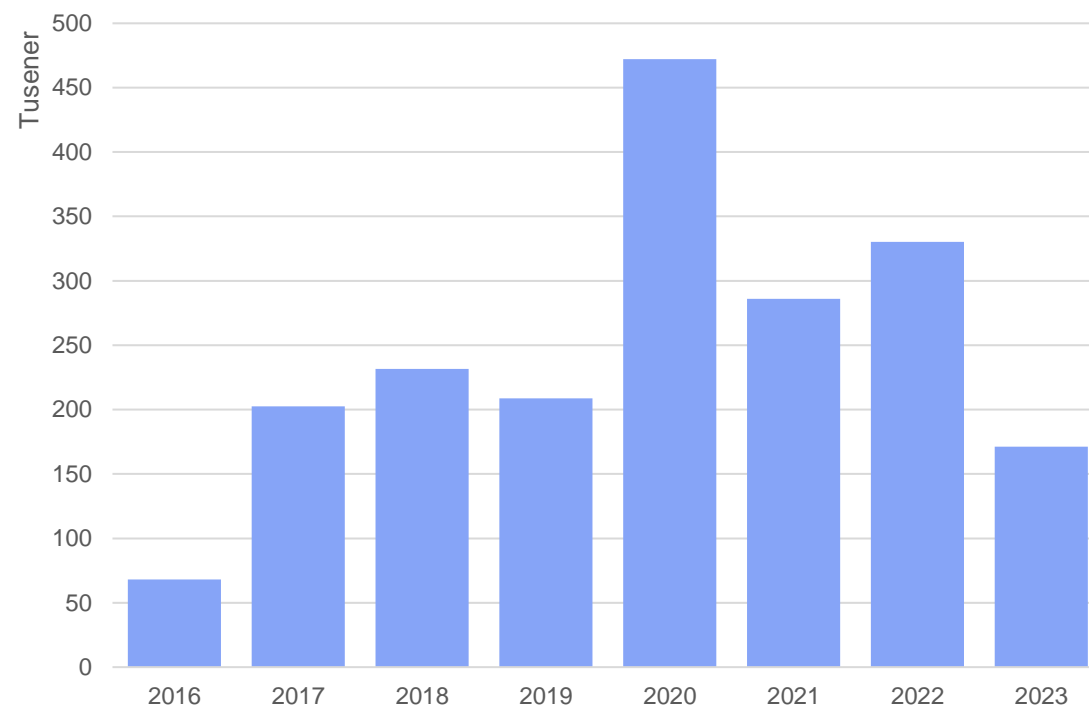

Rettslig utfall – forts.

Økonomisk utbytte av svindelen – gjennomsnitt fra året svindelen skjedde

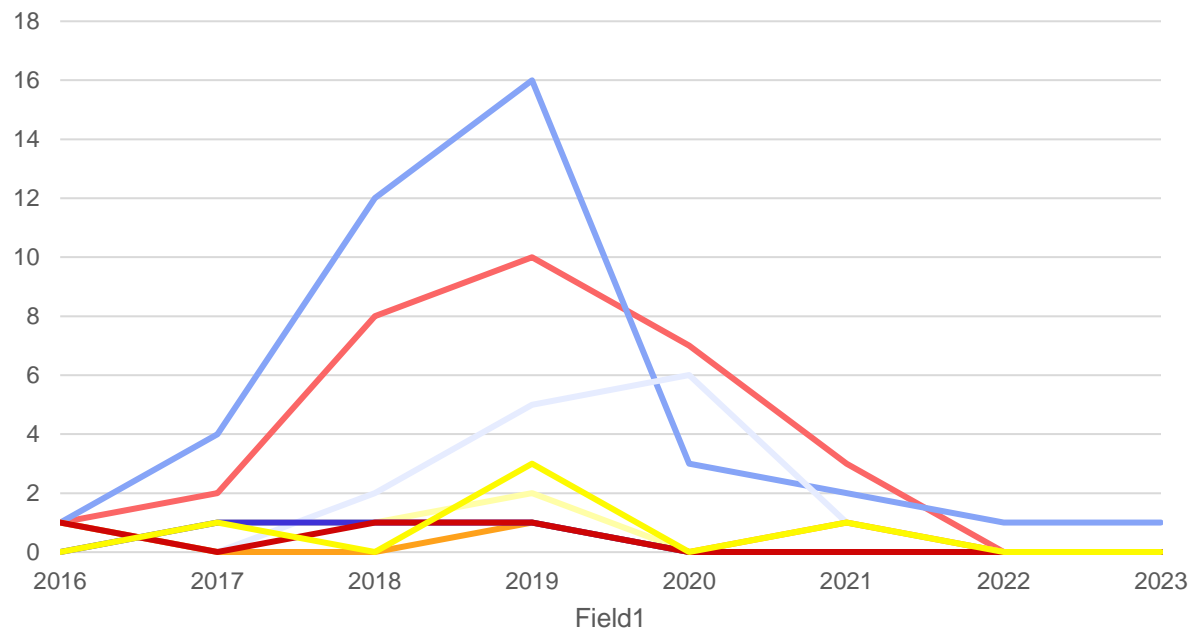

Sivile saker: Svindelofferets økonomiske ansvar, gjennomsnitt fra året dommen ble avsagt

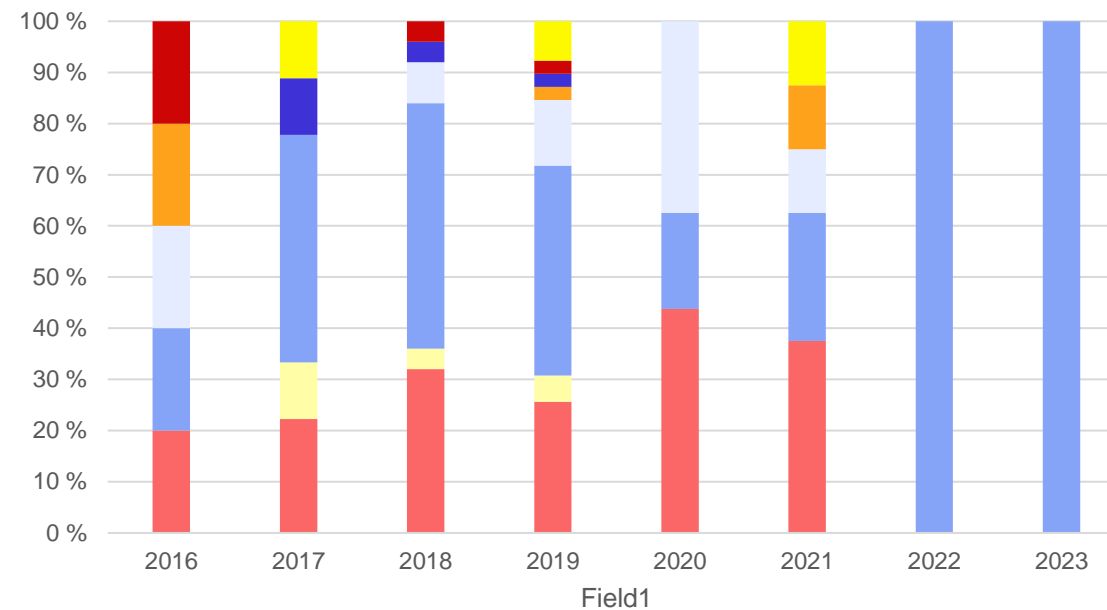
Rettslig utfall forts.

Utfall over tid: antall saker

- avtalerettslig bundet
- erstatningsrettslig ansvarlig
- godkjent trans
- fil, egenandel 12 000 kr
- ikke avtalerettslig bundet
- ikke erstatningsrettslig ansvarlig
- fil, banken fullt ansvar
- fil, kunden fullt ansvar

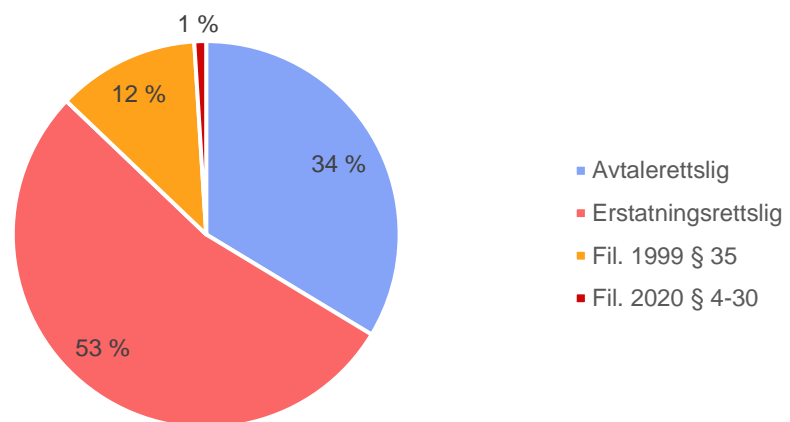
Utfall over tid: prosentmessig fordeling

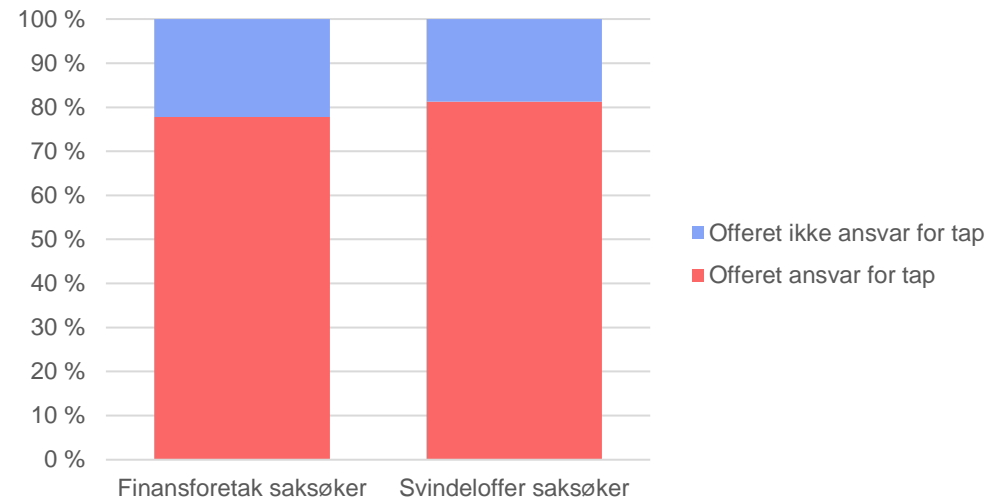
- avtalerettslig bundet
- erstatningsrettslig ansvarlig
- godkjent trans
- fil, egenandel 12 000 kr
- ikke avtalerettslig bundet
- ikke erstatningsrettslig ansvarlig
- fil, banken fullt ansvar
- fil, kunden fullt ansvar

Rettslig utfall forts.

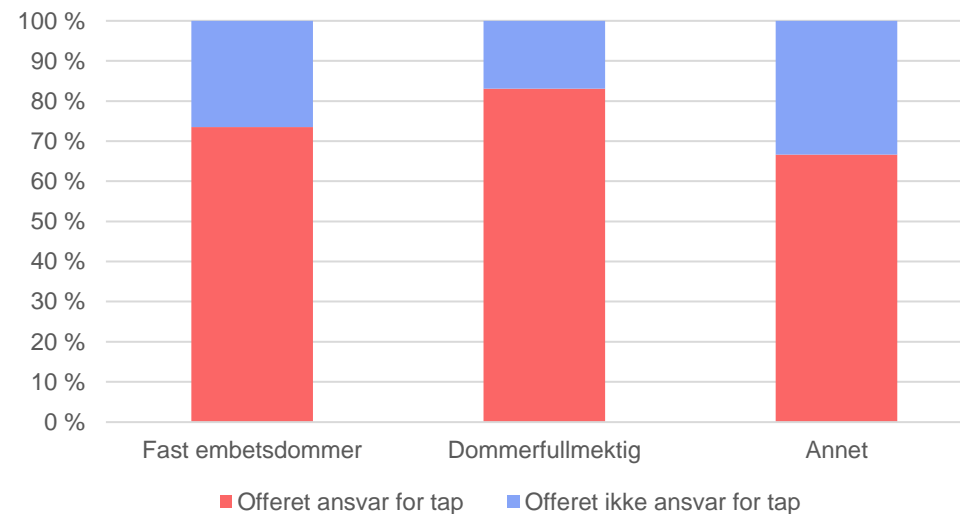
Rettsreglene som avgjør utfallet

Har hvem som saksøker betydning for utfall?

Har dommerens rolle betydning for utfall?

An abstract 3D visualization of a data grid. It features a series of interconnected rectangular blocks and lines, creating a complex, multi-layered structure. The color palette is dominated by deep reds and magentas, with several bright green and blue points scattered throughout, suggesting data points or nodes in a network. The perspective is from an elevated angle, looking down into the structure.

Regresjonsanalyse på gang

1. Hovedstol
2. Svindelmetoden
3. Rettslig utfall – sivile saker*
4. Henleggelse mot straffesaker

Rettslig utfall – sivile saker

Ordered probit regression

Number of obs = **101**

LR chi2(8) = **11.73**

Prob > chi2 = **0.1637**

Pseudo R2 = **0.1136**

Log likelihood = **-45.765471**

utfall1	Coefficient	Std. err.	z	P> z	[95% conf. interval]	
mannlig_dommer1	.7817344	.3385422	2.31	0.021	.1182038	1.445265
dommerfullmektig1	.5532744	.3235295	1.71	0.087	-.0808319	1.187381
selvprosederende1	.2215981	.371782	0.60	0.551	-.5070812	.9502775
ukjent_svindler1	.6082564	.4210296	1.44	0.149	-.2169465	1.433459
kvinner1	-.0980333	.3198054	-0.31	0.759	-.7248403	.5287738
sum_svindell1	-2.18e-07	6.19e-07	-0.35	0.724	-1.43e-06	9.95e-07
prof_svindell1	-.2620837	.4356694	-0.60	0.547	-1.11598	.5918126
dato_svindell2	-.0851128	.0873847	-0.97	0.330	-.2563836	.086158
/cut1	-.4642495	.5075848			-1.459097	.5305985

Avsluttende bemerkninger - forskningsspørsmål

- Resurssvake personer med sterke materielle forbrukerrettigheter – manglende mulighet til å håndheve rettighetene?
- Hvem straffedømmes for eID-svindel – er det en overvekt av personer med rusavhengighet?
- Hvilke endringer har ført til nedgang i sivile saker – er det lovendring eller rapporteringsplikt til gjeldsregister?

